

ПРАВИЛНИК

о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике

Општи предлог:

не мењати комплетан Контни оквир и не премештати групе без потребе!

Образложење:

садашњи контни оквир већ садржи све што је неопходно за нормално вођење пословних књига и потребно је само пар мањих прецизирања. Онај који није морао да мења конта не зна шта је пакао, а ми који то морамо да радимо стичемо утисак да се изменама приступа олако и без преке потребе. Чињеница да постоји размак између група или што се неке чини да редослед није како би требало није разлог за промену контног плана. Колико рачуновођа толико и идеја за распоред група.

Контни план уопште није пресудан за резултат пословања предузећа али се код нас и даље сматра да је то једна од кључних алатки после чије измене ће све да крене само од себе. Треба подсетити да многе земље и немају обавезан контни план па економски стоје много боље од нас те се поставља питање како се њихова предузећа сналазе без обавезне контне шеме. Додатно, да наведем само пример Словеније у којој постоји препоручени контни план који је по структури класа исти као пре 30 година из времена бивше Југославије само су називи конта и група осавремењени. Ако погледате упоредне податке о економском развоју Словеније и Србије видећете да нама то што смо свако мало мењали контни план апсолутно ништа није помогло већ је само наметало додатне трошкове предузећима.

У садашњем коном плану је потребно само прецизирати следеће:

- 1) Аванси - раздвојити авансе за залихе од аванса за услуге
- 2) Повезана правна лица- постоји непотребно детаљна подела на матична и зависна и остала повезана правна лица па још на домаћа и страна. У контном плану није могуће обезбедити све што је неопходно за консолидацију извештаја те нема потребе за превеликим детаљисањем јер се подаци за консолидацију добијају другачијим поступцима. Кома треба то може да организује на нижем (аналитичком) нивоу, али у синтетичком контном плану је потребно само у целини издвојити сва повезана правна лица у једну групу са евентуалном поделом по врсти потраживања/обавеза ако таква подела постоји и код осталих правних лица.
- 3) Класа 9 - дупло обухватање трошкова је потпуно непотребно и све у вези обрачуна цене коштања готових производа може да се одради у оквиру класе 1 (као што је некада било у оквиру класе 6). Ипак, с обзиром да су многа предузећа већ уложила у развој програма за погонско књиговодство и имају устаљене процедуре треба оставити могућност да наставе са коришћењем класе 9 као и до сада али треба дозволити и коришћење класе 1 за те потребе онима који то желе. Оваква могућност избора за обрачун цене коштања постоји у нпр. Правилнику о контном оквиру који важи у Федерацији БиХ. С друге стране, у нашем контном оквиру је нелогично да та врста избора постоји за набавку материјала и робе али не и за обрачун цене коштања.

Ниже је преглед само оних контних група код којих се предлажу измене.

Сада	Предлог
04 – ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	
040 – Учешћа у капиталу зависних правних лица	040 – Учешћа у капиталу повезаних правних лица
041 – Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	041 – Учешћа у капиталу осталих правних лица у земљи и друге хартије од вредности расположиве за продају
042 – Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	042 – Учешћа у капиталу осталих правних лица у иностранству и друге хартије од вредности расположиве за продају
043 – Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима у земљи	043 – Дугорочни пласмани повезаним правним лицима
044 – Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима у иностранству	044 – Дугорочни пласмани осталим правним лицима у земљи
045 – Дугорочни пласмани у земљи и иностранству	045 – Дугорочни пласмани осталим правним лицима у иностранству
046 – Хартије од вредности које се држе до доспећа	046 – Хартије од вредности које се држе до доспећа
047 – Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	047 – Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели
048 – Остали дугорочни финансијски пласмани	048 – Остали дугорочни финансијски пласмани
049 – Исправка вредности дугорочних финансијских пласмана	049 – Исправка вредности дугорочних финансијских пласмана
05 – ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА	
050 – Потраживања од матичних и зависних правних лица	050 – Потраживања од повезаних правних лица по основу продаје на робни кредит, по уговорима о финансијском лизингу и по основу јемства.
051 – Потраживања од осталих повезаних лица	051 – Остала дугорочна потраживања од повезаних правних лица
052 – Потраживања по основу продаје на робни кредит	052 – Потраживања по основу продаје на робни кредит
053 – Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу	053 – Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу
054 – Потраживања по основу јемства	054 – Потраживања по основу јемства
055 – Спорна и сумњива потраживања	055 – Спорна и сумњива потраживања

056 – Остала дугорочна потраживања	056 – Остала дугорочна потраживања
059 – Исправка вредности дугорочних потраживања	059 – Исправка вредности дугорочних потраживања
11 – НЕДОВРШЕНА ПРОИЗВОДЊА И УСЛУГЕ (*)	
110 – Недовршена производња	110 – Недовршена производња
111 – Недовршене услуге	111 – Недовршене услуге
	118 – Одступање од цене недовршене производње и услуга
	119 – Исправка вредности недовршене производње и услуга
12 – ГОТОВИ ПРОИЗВОДИ (*)	
120 – Готови производи у складишту	120 – Готови производи у складишту
	128 – Одступање од цене готових производа
	129 – Исправка вредности готових производа
63 – ПРОМЕНА ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА УЧИНАКА (*)	
630 – Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга	630 – Повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга
631 – Смањење вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга	631 – Смањење вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга
	634 – Трошкови производње
	635 – Пренос производње
	636 – Трошкови продатих производа и услуга
	637 – Отписи, мањкови и вишкови залиха учинака
	638 – Исправка вредности учинака
	639 – Пренос промене вредности залиха учинака
(*) Све промене у оквиру групе 11 и 12 у билансу стања и групе 63 у билансу успеха су еквивалентне променама у оквиру класе 9: група 110 = група 950 група 118 = група 959 група 120 = група 960 група 128 = група 969 група 634 = група 902 група 636 = група 980	

група 637 = група 983

Наведено значи да је у свим променама на групама 11 и 12 противстав обавезно одговарајући конто из групе 63 те се постиже да су промене на залихама аутоматски евидентирани у билансу успеха.

Додатна објашњења за књижења:

- пријава производње у току (полупроизвода) по планским ценама (110/634)
- одступање стварних трошкова производње од планских (118/634 или 634/118)
- пренос одступања стварних трошкова од планских из недовршене производње на готове производе (128/118 или 118/128)
- пријава производње готових производа по планским ценама (120/635) уз истовремено раздуживање недовршене производње по планским ценама (635/110)
- продаја готових производа (636/120)
- отписи и мањкови (637/110, 120)
- вишкови (110,120/637)
- пренос одступања стварних трошкова од планских са залиха готових производа на крајње трошкове (636, 637, 638/128 или 128/636, 637, 638)
- конто 639 се користи за затварање група 634 до 638 и пренос промене на залихама на одговарајућу групу 630 или 631

Где ће група 63 бити у извештајима приказана је потпуно небитно, може и у оквиру прихода, а може и у оквиру расхода.

15 – ПЛАЋЕНИ АВАНСИ ЗА ЗАЛИХЕ

(- из назива је уклоњен термин “И УСЛУГЕ” које су обухваћене на групи 20
- аванси су груписани према типу правних лица)

150 – Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у земљи

151 – Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у иностранству

152 – Плаћени аванси за робу у земљи

153 – Плаћени аванси за робу у иностранству

154 – Плаћени аванси за услуге у земљи

155 – Плаћени аванси за услуге у иностранству

159 – Исправка вредности плаћених аванса

150 – Плаћени аванси за залихе повезаним правним лицима

151 – Плаћени аванси за залихе осталим правним лицима у земљи

152 – Плаћени аванси за залихе осталим правним лицима у иностранству

159 – Исправка вредности плаћених аванса за залихе

20 – ПОТРАЖИВАЊА ИЗ ПОСЛОВАЊА

(- у називу је термин “ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ” замењен са “ИЗ ПОСЛОВАЊА” како би се група изједначила по називу и смислу са групом 43 у пасиви
- додати су аванси за услуге)

200 – Купци у земљи – матична и зависна правна лица

201 – Купци у иностранству – матична и зависна правна лица

202 – Купци у земљи – остала повезана лица

200 – Плаћени аванси за услуге повезаним правним лицима

201 – Плаћени аванси за услуге осталим правним лицима у земљи

202 – Плаћени аванси за услуге осталим правним лицима у иностранству

<p>203 – Купци у иностранству – остала повезана лица</p> <p>204 – Купци у земљи</p> <p>205 – Купци у иностранству</p> <p>206 – Остала потраживања по основу продаје</p> <p>209 – Исправка вредности потраживања од продаје</p>	<p>203 – Купци - повезана правна лица</p> <p>204 – Купци у земљи – остала правна лица</p> <p>205 – Купци у иностранству – остала правна лица</p> <p>206 – Остала потраживања по основу продаје</p> <p>209 – Исправка вредности потраживања од продаје</p>
23 – КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	
<p>230 – Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица</p> <p>231 – Краткорочни кредити и пласмани – остала повезана лица</p> <p>232 – Краткорочни кредити и зајмови у земљи</p> <p>233 – Краткорочни кредити и зајмови у иностранству</p> <p>234 – Део дугорочних финансијских пласмана који доспева до једне године</p> <p>235 – Хартије од вредности које се држе до доспећа – део који доспева до једне године</p> <p>236 – Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха</p> <p>237 – Откупљене сопствене акције намењене продаји и откупљени сопствени удели намењени продаји или поништавању</p> <p>238 – Остали краткорочни финансијски пласмани</p> <p>239 – Исправка вредности краткорочних финансијских пласмана</p>	<p>230 – Краткорочни кредити и зајмови повезаним правним лицима и део дугорочних кредита и зајмова повезаним правним лицима који доспева до једне године</p> <p>231 – Краткорочни финансијски пласмани повезаним правним лицима и део дугорочних пласмана повезаним правним лицима који доспева до једне године</p> <p>232 – Краткорочни кредити и зајмови осталим правним лицима у земљи</p> <p>233 – Краткорочни кредити и зајмови осталим правним лицима у иностранству</p> <p>234 – Део дугорочних финансијских пласмана осталим правним лицима који доспева до једне године</p> <p>235 – Хартије од вредности које се држе до доспећа – део који доспева до једне године</p> <p>236 – Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха</p> <p>237 – Откупљене сопствене акције намењене продаји и откупљени сопствени удели намењени продаји или поништавању</p> <p>238 – Остали краткорочни финансијски пласмани</p> <p>239 – Исправка вредности краткорочних финансијских пласмана</p>

41 – ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

410 – Обавезе које се могу конвертовати у капитал	410 – Обавезе које се могу конвертовати у капитал
411 – Обавезе према матичним и зависним правним лицима	411 – Дугорочни кредити и зајмови од повезаних правних лица
412 – Обавезе према осталим повезаним правним лицима	412 – Остале дугорочне обавезе према повезаним правним лицима и обавезе по основу финансијског лизинга
413 – Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	413 – Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана
414 – Дугорочни кредити и зајмови у земљи	414 – Дугорочни кредити и зајмови од осталих правних лица у земљи
415 – Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	415 – Дугорочни кредити и зајмови од осталих правних лица у иностранству
416 – Обавезе по основу финансијског лизинга	416 – Обавезе према осталим правним лицима по основу финансијског лизинга
419 – Остале дугорочне обавезе	419 – Остале дугорочне обавезе

42 – КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

420 – Краткорочни кредити и зајмови од матичних и зависних правних лица	420 – Краткорочни кредити и зајмови од повезаних правних лица и део дугорочних кредита и зајмова од повезаних правних лица који доспева до једне године
421 – Краткорочни кредити и зајмови од осталих повезаних лица	421 – Остале краткорочне финансијске обавезе према повезаним правним лицима и део осталих дугорочних обавеза према повезаним правним лицима који доспева до једне године
422 – Краткорочни кредити и зајмови у земљи	422 – Краткорочни кредити и зајмови у земљи
423 – Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	423 – Краткорочни кредити и зајмови у иностранству
424 – Део дугорочних кредита и зајмова који доспева до једне године	424 – Део дугорочних кредита и зајмова који доспева до једне године
425 – Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године	425 – Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године
426 – Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	426 – Обавезе по краткорочним хартијама од вредности
427 – Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених	427 – Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених

продаји	продаји
429 – Остале краткорочне финансијске обавезе	429 – Остале краткорочне финансијске обавезе
43 – ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (- примљени аванси подељени према типу купаца -издвојене су обавезе по основу чекова и меница на посебан conto)	
430 – Примљени аванси, депозити и кауције	430 – Примљени аванси, депозити и кауције од повезаних правних лица
431 – Добављачи – матична и зависна правна лица у земљи	431 – Примљени аванси, депозити и кауције од осталих правних лица у земљи
432 – Добављачи – матична и зависна правна лица у иностранству	432 – Примљени аванси, депозити и кауције од осталих правних лица у иностранству
433 – Добављачи – остала повезана лица у земљи	433 – Обавезе по издатим чековима и меницама
434 – Добављачи – остала повезана лица у иностранству	434 – Добављачи – повезана правна лица
435 – Добављачи у земљи	435 – Добављачи – остала правна лица у земљи
436 – Добављачи у иностранству	436 – Добављачи – остала правна лица у иностранству
439 – Остале обавезе из пословања	439 – Остале обавезе из пословања
60 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ	
600 – Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	600 – Приходи од продаје робе повезаним правним лицима
601 – Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	
602 – Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	
603 – Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	
604 – Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	604 – Приходи од продаје робе осталим лицима на домаћем тржишту
605 – Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	605 – Приходи од продаје робе осталим лицима на иностраном тржишту

61 – ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА

610 – Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту

611 – Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту

612 – Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту

613 – Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту

614 – Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту

615 – Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту

610 – Приходи од продаје производа и услуга повезаним правним лицима

614 – Приходи од продаје производа и услуга осталим лицима на домаћем тржишту

615 – Приходи од продаје производа и услуга осталим лицима на иностраном тржишту

56 – ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

560 – Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима

561 – Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима

562 – Расходи камата (према трећим лицима)

563 – Негативне курсне разлике (према трећим лицима)

564 – Расходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)

565 – Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата

566 – Расходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, који не испуњавају услове да се искажу у оквиру осталог свеобухватног добитка

569 – Остали финансијски расходи

560 – Негативне курсне разлике из односа са повезаним правним лицима

561 – Остали финансијски расходи из односа са повезаним правним лицима

562 – Расходи камата (према трећим лицима)

563 – Негативне курсне разлике (према трећим лицима)

564 – Расходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)

565 – Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата

566 – Расходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, који не испуњавају услове да се искажу у оквиру осталог свеобухватног добитка

569 – Остали финансијски расходи

66 – ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

660 – Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица

661 – Финансијски приходи од осталих повезаних лица

662 – Приходи од камата (од трећих лица)

663 – Позитивне курсне разлике (према трећим лицима)

664 – Приходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)

665 – Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата

669 – Остали финансијски приходи

660 – Позитивне курсне разлике из односа са повезаним правним лицима

661 – Остали финансијски приходи од повезаних правних лица

662 – Приходи од камата (од трећих лица)

663 – Позитивне курсне разлике (према трећим лицима)

664 – Приходи по основу ефеката валутне клаузуле (према трећим лицима)

665 – Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата

669 – Остали финансијски приходи